

АРХІТЕКТУРНИЙ АНСАМБЛЬ РЕЗИДЕНЦІЯ МИТРОПОЛИТІВ БУКОВИНИ І ДАЛМАЦІЇ

Архітектурний ансамбль Резиденція митрополитів Буковини і Далмації – духовний символ толерантності буковинського краю.

Чернівці – одне з наймальовничіших міст України. Його планування при значних перепадах у рельєфі місцевості створює розмаїття пейзажів, що розкриваються у своїй безперервній мінливості і неповторності.

Розвиток будівничої індустрії, підготовка фахівців відповідного рівня, які були правонаступниками один одного, зумовили творення єдиного цілісного ансамблю міста. Ціла плеяда місцевих, українських, австрійських і чеських архітекторів та будівельників знайшли у місті, що бурхливо розвивалося, благодатний ґрунт для втілення будівельного досвіду Заходу. При цьому далеко від канонів архітектурної класики власне самовираження виявили Йозеф Главка, Йозеф Грегор, Ервін Мюллер, Губерт Гесснер, Густав Фріч, Йозеф Легнер, Адам Аппенцеллер та чимало інших всесвітньо відомих і маловідомих архітекторів і скульпторів.

Наймасштабнішим проявом постромантичних тенденцій в архітектурі Чернівців є ансамбль Резиденції митрополитів Буковини і Далмації, збудований впродовж 18 років (1864-1882 рр.). В його стінах нині

розташований Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Резиденція – дух Буковини, симбіоз стилів і культур різних народів, які населяли цей край. Можна проводити паралелі з середньовічними фортецями чи палацом Алькасаром в іспанській Гранаді, відшукувати елементи візантійської чи романської архітектури, знаходити традиційні буковинські орнаменти в оздобі дахів, прикрашених кольоровою черепицею, чи дивуватись стелям парадних залів, що так схожі на гуцульські різьблені шкатулки, та разом усі ці елементи творять всеперемагаючий акорд краси й гармонії.

Автор цього вишуканого шедевр, який і сьогодні визначає архітектурний образ Чернівців, чеський архітектор і меценат Йозеф Главка (1831-1908). Прибувши до Чернівців він створив один із визначних витворів європейського мистецтва другої половини XIX ст. За його проектами збудовано близько 150 споруд у ряді країн Європи, проте лише Резиденція митрополитів Буковини і Далмації визнана пам'яткою всесвітнього значення. На засіданні 35 сесії Комітету Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО архітектурний ансамбль під №1330 включений до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО за трьома критеріями.

Видатна універсальна цінність.

Архітектурний ансамбль Резиденція митрополитів Буковини і Далмації - грандіозний історичний духовний центр православної Східної Європи, де здійснювалися функції світського і клерикального адміністративно-територіального керування, церковного богослужіння і духовного навчання. На час будівництва православна митрополія Буковини - найбільший православний центр південно-східної Європи.

Властивості архітектурно-просторового композиційного вирішення архітектурного ансамблю надали підстави називати його чудом Сходу. Після завершення будівництва місто Чернівці отримало метафоричну назву Єрусалиму на Пруті.

За художніми принципами архітектура ансамблю поєднує історичні традиції розпланування часів зниклої Візантії, романського періоду монастирського будівництва, цегляної готики Центральної та північно-східної Європи та планувальні принципи бароко.

Архітектурний ансамбль Резиденції засобами пластичного мистецтва і архітектури втілює високі ідеали людства. Він - унікальний витвір просторового мистецтва, який мав значний вплив на розвиток культової архітектури та монументального мистецтва Центральної і Східної Європи.